

Rügemendi tütar

Regementets dotter av Donizetti är ett komiskt litet stycke i fransk opéra comique-tradition med talad dialog. Operan är så full av klyschor, som vi senare lärt oss finna löjligen, att den som rent museiföremål är intressant. En vivandière eller marketenterska med grova soldatmanér, en sjäpig markisinna, som visar sig vara hennes mor, och officersmarionetter med yviga mustascher är allt sådant som vi sett otaliga gånger i operetter och t. o. m. opera, exempelvis Preziocilla i Ödets makt.

La Fille du Régiment är en av Donizettis mest uppslupna operor och naivismen är naturligtvis avsiktlig. Musiken är ofta på samma sätt som texten lättvindigt charmig och består av många smittande valser och litet tjatig militärmusik. Visserligen använder Donizetti redan finurligt regementets tema i scenen,

då Marie skall sjunga en fin romans och ideligen faller in i den militära trallen. Musiken omfattar också en präktig scen för tenor och en vacker helseriös avskedsromans för sopranen. Alla stora primadonnor började med Jenny Lind har tyckt det vara mödan värt att sjunga Maries roll.

Rügemendi tütar visade att Estonia-teatern på sätt och vis tycks stå den mellaneuropeiska kulturtraditionen närmare än vi och ogenerat vågar ta upp verk som inte här hos oss, c. 50 km norr om Tallinn, anses riktigt gångbara. Däremot visade sig de estniska sångarna har ungefär samma tungrodda, nordiska röster, som vi, röster som svårigen böjer sig efter Donizettis stil. I vissa stereotypa operor precis som i stilkomedier är det ju inte innehållet som är viktigt, utan sättet på vilket de spelas. Regementets dotter borde absolut sjungas virtuost och den

första estniska rollbesättningen var "bara" goda genomsnittssångare.

Margarita Voites hade en spröd, något viskande utpräglad koloraturstämma. Maries talade repliker vållade henne litet bekymmer. Röstten var i och för sig smidig nog, men ville inte riktigt höras. Tenoren Ivo Kuusk var däremot ganska robust på röstten och knappast lämplig i en 1800-talsopera. Dessutom lurade han oss på konfekten i sitt solo och lämnade bort alla höjdtöner. Teo Maiste var en lämpligen burlesk sergeant Sulpice och Leili Tammel en ganska välsjungande, rolig markisinna.

Esternas dekor väckte spontana applåder. Efter att nu i över ett decennium sett på abstrakta, nonfigurativa dekorskapsler kan man kanske igen vila ögonen på en naiv uppsättning med landskapsplanscher

- Donizetti: Regementets dotter (Rügemendi tütar), dir. Peeter Lije, regi Arne Mikk, dekor Eldor Renter.
- I rollerna bl.a. Margarita Voites, Leili Tammel, Teo Maiste och Ivo Kuusk.
- Estonia-teaterns gästspel den 30. 5.

i bakgrunden och pappråd och uppstoppade lamm i förgrunden. Hela komedien var också uppsatt på gammalt vis med litet dammiga, komiska knep och det borde ju passa mycket bra ihop med den gamla operan. Ändå fann jag det ganska svårt att se på gammal teater gjord på fullaste allvar. Ett litet lekfullt avstånd hade kanske bättrat på föreställningen.

Kören, orkestern och den musikaliska helheten var igen yrkesmässigt gedigen och dirigenten Peeter Lijes grepp om Donizetti var korrekt. Under sitt korta besök gav Estonia-teatern prov på sina gamla musiktraditioner och beredde Helsingforspubliken ett välkommet tillfälle att se tre operor som knappast annars skulle komma upp på repertoaren här.

På lördagsmatinén övertog nya sångare de centrala rollerna i Regementets dotter och komedien fick ett nytt och fräscht uttryck. Anu Kaal visade sig vara en otroligt intagande Marie. Hon var elegant som en ballerina och kvittrade kristallklar koloratur. Hendrik Krumm begrep genast att en tenor i tyrolerbyxor ser komisk ut och gjorde det bästa av det. Han spelade med charmig ironi och sjöng därtill sin stora scen med nästan vokalatlitisk prakt. Det kan inte vara lätt att på en matiné klämma ur sig flera höga C:n i rad!

Jan Granberg

Doblougska priset

Författaren Sven Fagerberg och den norska författarinnan Magnhild Haalke har fått 25 000 kronor vardera ur den norske donatorn Birger Doblougs fond. Svenska akademien delar årligen ut pengarna till en svensk och en norsk pristagare på Norges nationaldag den 17 maj.

Doblougska priset instiftades av den norska affärsmannen Birger Dobloug (död 1944). Belöningen har utdelats av Svenska akademien sedan 1951.

Redaktör Jorma Hernesniemi från Tidningen Etelä-Saima i Villmanstrand har tilldelats Kymmene läns journalistpris. Om priset konkurrerar medlemmarna av de två journalistföreningar som verkar inom länet.

HUFVUDSTADJ-OLADET
1.6.80